

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Articuli, de quibus egerunt visitatores in regione
Saxoniae**

Melanchthon, Philipp

[Wittenberg], 1527

De casibus prohibitis

[urn:nbn:de:bsz:31-93298](#)

animorum humanorū, sāpe causas inciderē, quas discant per patientiam mitigare. Hac de re satis diligenter praecepit Petrus.

Tertio, docendi sunt, ut uasa sanctissimē, hoc est, ut moderentur uoluptatē.

DE CASIBVS PROHIBITIS.

Superest, ut moneantur Pastores de casibus prohibitis coniugij, quia uaria incident, ideo in illis dijudicandis cauti esse debent. Primo non admittatur, ut contrahant personæ contra gradus prohibitos in lege Mosi. Notum autem est, qui gradus sint, Leuit. 18. Alicubi auunculus aut patruus neptē dicit, hic quoq; casus in Leuitico prohibitus est: Turpitudinem fratris tui nō reuelabis. Propterea dissuadeant huiusmodi coniugia.

Causa diuortij est adulterium. Sed hic priusquam fiat diuortium, semper reconciliatio tentanda est, nec licet discedere ab adultero, aut reiçere adulteram sine iudicio Ecclesiæ, hoc est, eorum, quibus commisit Ecclesia.

Item, non licet ei personæ, quæ discesserint

fit ab adultero , contrahere matrimonium
cum alia, nisi diuortium coram Ecclesia,
id est, his, qui præsunt, factum sit. Quid
si alter coniugum alterum deserit? Re-
spondeo : In hoc casu nihil temere statu-
endum est, sed diligenter requiratur per-
sona, quæ discessit, nec innoceti personæ
permittatur aliud matrimonium intrare,
nisi antea per legitimos magistratus sit
requisita persona, quæ discessit.

Quid si mulier ægrotet morbo gallico,
seu lepra, liceat aliam ducere? Respōsio:
Nō licet, nec morbum esse causam rescin-
dendi matrimonij, nec senecta causa est
diuidendi. Igītur pastores in his casibus
ſūdicandis cauti sint. Quid, si quis con-
traxit cum aliquā, & postea etiam con-
traxit cum secunda, eamq; stupravit,
utram habebit? Respondeo, primā, quia
fides data ualeat, secunda decepta est. Nō
enīm potest ei promittere, quod alteri
tradiderit.

Quod si quis stupravit uirginem an-
te, cogendus est: ut ducat, charitas est.
Item etiam hortandus est, sed si nō uult
ducere, dotet eam. Ea est in iure poena

C consti-

cōstituta stupranti, aut ducat, aut dotet;

Quod si quis ducat contra parentum uoluntatem, debet retinere? Respōdeo: æquum est ut retineat. Quia quanquam parentes habeant ius aliquid, tamen eo iure uti debent sine iniuria. Debent tamen à Magistratibus aliqua mediocri poena puniri, qui contrahunt contra uoluntatem parentum, si parentes hoc non ultro condonāt liberis. Item, sunt uidentiae causæ, quur parentes cupiāt rescindi contractum.

DE TRADITIONIBVS humanis.

Iam hoc postremo loco tractādo, magna pars concionatorum plurimum collocant temporis, quum loci pœnitentiæ, timoris, fidei, bonorum operū, obedientiæ erga Magistratus, multo magis necessarij sint ad instituendam conscientiam & mores, quam hæc disputatio de traditionibus humanis. Et planè nunc est nūnum genus caloris eorum, qui clamitati scelus esse, hærere cuculla, aut non edere feria sexta carnes. De timore dei interim nihil